

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.

1903 Budapest, Pf.: 314/15.

Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733

BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133

E-mail: orfkvezeto@ork.police.hu

Szám: 12217/ /2009. RP.

Tárgy: alapvető jogot sértő rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a panaszossal szemben foganatosított rendőri intézkedés ellen benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) 273/2009. (IX. 16.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak az előállítás során történt átvizsgálás tekintetében

helyt adok,

minden más vonatkozásában a panaszt

elutasítom.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. §-ának (1) bekezdése a) pontjára, valamint 109. §-ának (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságra – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Bírósághoz közvetlenül is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése, 326.§ (7) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

A panaszos beadványában – melyet a Panasztestület előtt kiegészített – előadta, hogy Budapesten, az V. kerületi Szent István téren, 2009. március 15-én, 17 óra 25 perc körüli időpontban a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá tartozó, előzetesen a 64 Vármegye Ifjúsági Mozgalom által a Szent István térre bejelentett rendezvényen kívánt részt venni. A rendezvényre kizárólag rendőri beléptetés és ruházat átvizsgálás után lehetett belépni. A panaszos nem vett részt a rendezvényen, mivel tájékoztatta az egyik intézkedő rendőrt arról, hogy kabátja zsebében egy gázspray van. Figyelemmel arra, hogy a nevezett eszköz birtoklása közterületen – a panaszos szerint – nem jogszabályellenes, kivéve a nyilvános rendezvényen történő birtoklást. Ezért a panaszos értetlenül vette tudomásul a szabálysértés megállapításának tényét, hiszen a rendezvény területére a panaszos nem lépett – és nem is léphetett volna – be, mivel a mindenkire egyaránt érvényes rutinjeljárást követően a panaszos elmondása szerint a rendezvénytől távol maradt. A panaszos aránytalan rendőri intézkedésnek tekinti azt, hogy annak ellenére, hogy távol maradt a rendezvénytől, mégis bilincsben szállították őt el onnan a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) Gyorskocsi utcai fogdájaiba, ahol előadása szerint az "állítólagos szokásos" orvosi vizsgálaton esett át, majd ezt követően még egyszer meztelenre vetkőztették.

A panaszos állítása szerint őt előzetesen nem figyelmeztették a kényszerítő eszköz alkalmazására. Az intézkedő rendőr szabálysértési eljárás megindítására hivatkozott a bilincselés okaként.

A panaszos első vetkőztetésére az orvosi vizsgálat keretében, orvos előtt került sor. Ekkor alsóruházatig kellett vetkőznie. Az orvosi vizsgálat kérdés-válasz formájában, érintés nélkül, megsemmisítéssel történt. A vetkőztetésre a második alkalommal a fogdába – zárkába – történő elhelyezést közvetlenül megelőzően, a fogdában tartózkodó rendőr előtt került sor. A panaszos elmondása szerint ekkor teljesen le kellett vetkőznie.

A panaszos beadványában előadta továbbá, hogy a gázspray-t a járműbe való beszállás előtt elkobozták. A rendőrségi gépjárműben (a panaszában megjelölt azonosító számmal rendelkező) az intézkedő rendőr elvette tőle pénztárcáját, mobil telefonját és fényképezőgépét és egy borítékba tette. Ezt követően a BRFK Gyorskocsi utcai fogdájaiban egyszer, egy rövid időre visszaadták neki személyes tárgyait, azonban a fogdába – zárkába – bekerülés előtt ismételtelen elvették tőle a fent megjelölt tárgyakat, és egy borítékba tették.

A panaszos sérelmezte továbbá, hogy előállítás jogcímén aránytalanul hosszú ideig – 17 óra 25 perctől 20 óra 5 percig – korlátozták személyes szabadságában, és hogy a meghallgatásáig fogdában tartották.

A panaszos előadta, hogy ellene közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértési eljárás indult, amely jelenleg halasztásra került a szakértői eljárás miatt, tekintett el arra, hogy a helyszínen kapott határozatban – a panaszos szerint tévesen – ismeretlen töltőtömegű, felcímkézetlen gázspray szerepelt. A panaszos elmondása szerint, ez csak részben felelt meg a valóságnak, mivel a gázspray műanyag borítással ellátott volt, amely a rajta lévő világító test rögzítését szolgálta. Ennek levételekor már a meghallgatás során is látható volt a tájékoztató felirat, ezért a panaszos szerint a szakértői vélemény kikérése is indokolatlan volt.

A panaszos sérelmezte:

- az előállítás jogalapjának hiányát;
- megbilincselését, továbbá az előállítás körülményeit és időtartamát;
- valamint vitatta a szabálysértés tényét, és a szabálysértési eljárásban szakértő kirendelésének indokoltságát.

II.

Az eljárásban – a Panasztestület által az állásfoglalásban ismertetett panasz és annak kiegészítése mellett – az alábbi tartalmú rendőri jelentések és más okiratok alapján állapítottam meg a tényállást.

Budapest rendőrfőkapitánya a 01000/12945/2009. ált. számú egyedi utasításában, 2009. március 14-én 0.00 órától március 16-án 08.00 óráig tartó időtartamra fokozott ellenőrzést rendelt el Budapest teljes területére.

Az egyedi utasítás szerint a fokozott ellenőrzés keretében a beosztott rendőri állománynak feladata volt figyelemmel kísérni a rendezvényre érkezőket, megakadályozni az esetleges jogsértések kialakulását. Ennek keretében a beosztott rendőri állomány szűrőpróbaszerű igazoltatásokat, ruházat és csomagátvizsgálásokat hajtott végre, illetőleg közreműködött az esetlegesen megbomlott rend helyreállításában, jogsértés esetén pedig végrehajtotta a szükséges intézkedéseket.

A panaszossal szemben intézkedést fogantató rendőr 2009. március 15-én kelt, 01140/505669/2009/ id. számú jelentésének tanúsága szerint 2009. március 15-én, 17 óra 25 perckor került sor a panaszos igazoltatására a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 29. §-ának (1) bekezdése, ruházatának átvizsgálására az Rtv. 30. §-ának (3) bekezdése, előállítására pedig az Rtv. 33. §-ának (2) bekezdésének *f)* pont 3. fordulata alapján. A jelentés tartalmazza azt is, hogy az intézkedő r. törzsőrmester kényszerítő eszközt nem alkalmazott a vitatott intézkedés alkalmával.

A jelentés szerint 2009. március 15-én az intézkedő r. főtörzsőrmester csapaterős tevékenységet látott el a BRFK III. század II. szakaszával Budapesten az V. kerület Szent István tér 15. szám előtt. A fent nevezett napon a II. szakasz feladata volt többek között a 18 óra 00 perckor megkezdődő, a 64 Vármegye Ifjúsági Mozgalom által szervezett rendezvényen az oda érkező személyek beléptetése, ruházatuknak átvizsgálása.

A panaszos 17 óra 25 perckor érkezett a beléptetési ponthoz, és az intézkedő rendőr közölte vele, hogy át kívánja vizsgálni a ruházatát. Az intézkedés tényét a panaszos tudomásul vette, és alá is vetette magát annak. A jelentés szerint a ruházatvizsgálás során a panaszos "kabátjának jobb zsebéből előkerült egy ismeretlen töltő tömegű, felcímkézetlen gázspray." A panaszos a rendőrnek azt mondta, a gázspray „Cs” típusú, és azt önvédelmi célból tartja magánál, illetve elmondta azt is, hogy a rendezvényre szeretett volna bemenni.

Az intézkedő r. főtörzsőrmester jelentette szakaszparancsnokának a történeteket, ő a századparancsnokának továbbította azt, aki pedig a helyszínre egy előállító gépjárművet rendelt.

Ezt követően a rendőri jelentés szerint az intézkedő rendőr a panaszost a BRFK Gyorskocsi utcai fogdájába előállította, és feljelentést tett ellene közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés miatt.

A rendőri jelentés – és annak két kiegészítése – szerint az intézkedés során kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentéshez kapcsolódó parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az intézkedés jogszerű és szakszerű volt, és az Rtv. 15. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglalt arányosság követelményének is megfelelt.

A panaszos rendezvényről történt előállításáról kiállított jelentőlapon az előállítás kapcsán tényállásként – azaz az előállított személy által elkövetett cselekményként – az szerepel, hogy a panaszos a rendezvényre akart bemenni, amikor ruházatátvizsgálása során előkerült ruházatából 1 db gázspray. Az előállítás okaként szabálysértés került rögzítésre. A jelentőlap azt is tartalmazza, hogy a panaszossal szemben a cselekmény abbahagyására irányuló felszólítás nem történt, a cselekményről készült felvétel, illetve kényszerítő eszköz alkalmazására nem került sor.

A 2009. március 15. napján kelt átvételi elismervény tanúsága szerint a panaszos által átadásra, az intézkedő r. főtörzsőrmester részéről pedig átvételre került a fent megjelölt napon egy darab, „Cs” típusú gázspray.

Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszos 2009. március 15-én 17 óra 25 perctől 2009. március 15-én 20 óra 5 percig személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedés foganatosítása miatt a BRFK Rendészeti Szervek Közrendvédelmi Főosztály Gyorskocsi utcai objektumában tartózkodott. Ezen időtartam alatt sérülése és panasza nem keletkezett. A panaszos az igazolás egy példányát átvétette, amelyet az igazoláson található aláírása bizonyít.

A panaszossal szemben indult közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértési eljárás során a BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányság, – mint szabálysértési hatóság – 2009. március 15. napján kelt határozatával a helyszínen elvett gázspray-t lefoglalta.

A mellékelt rendőrségi felvételen jól látható, hogy a panaszos előállítása során bilincs alkalmazására sor került. Az előállítást végző rendőrnek felolvasta a panaszos személyes adatait, mindeközben a felvételen mindvégig a panaszos látható. Ezt követően az intézkedő rendőr megkérdezte a panaszostól, hogy sérülése keletkezett-e, mire a panaszos úgy reagált, hogy "nem". Ezután egy másik intézkedő rendőrnek megkérte a panaszost, hogy forduljon körbe, aminek a panaszos eleget tett.

A Panasztestület megkeresése kapcsán a BRFK hivatalvezetőjének 2009. június 24-én kelt válaszelevele szerint a "bilincselést valószínűsíthetően a panaszost kísérő örök alkalmazták" a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 90. §-ának (9) bekezdése alapján.

A hasonló jellegű panaszoknál a BRFK vizsgálatának eredményeképp megállapításra került, hogy a Gyorskocsi utcai fogdán - a tájékoztatás szerint elsősorban őrizetbe vett és előzetes letartóztatásba helyezett személyeket tartanak fogva. Az előállított személyek vonatkozásában a ruházatátvizsgálás módja a Gyorskocsi utcai objektumban nem volt szabályozva.

A válaszelevél a panaszos "levetköztetésével" kapcsolatosan továbbá az alábbiakat közölte.

A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet 51. §-ának (1)-(3) bekezdései szerint "az előállított személyt előállító vagy biztonságos őrzését szolgáló más helyiségben kell elhelyezni. Az azonos ügyben előállítottakat el kell különíteni. Az elővezetett vagy a 48. § (1) bekezdése vagy az 50. § (3) bekezdése alapján visszatartott személyt, ha az intézkedés sikeresen csak így hajtható végre, a Rendőrségen történő

visszatartás idejére előállító helyiségben lehet elhelyezni. Ha az előállító helyiségben előállított, elővezetett vagy visszatartott személy van, gondoskodni kell az állandó őrzéséről. (2) Az előállító helyiségben történő elhelyezés, nyilvántartás és őrzés végrehajtásának feltételeit a rendőri szerv vezetője biztosítja. (3) Az előállító helyiségben történő elhelyezéskor, az előállított, elővezetett, visszatartott személyt fel kell világosítani az intézkedés várható időtartamáról. Ruházatát át kell vizsgálni, és tőle el kell venni azokat a tárgyakat, amelyeket fogva tartás kor sem tarthat magánál. Nyilatkoztatni kell sérüléséről, esetleges panaszáról, szükség esetén orvosi ellátásban kell részesíteni."

A 2009. március 15-én foganatosított előállítások végrehajtásával kapcsolatosan a BRFK hivatalvezetője levelében előadta, hogy az valamennyi érintett esetében - így a panaszosnál is - az alábbi rend szerint zajlott: az orvosi vizsgálatot követően az előállított személyeknél lévő tárgyakat letétbe helyezték, és ismételt ruházatátvizsgálást hajtottak végre. A fogdai befogadást megelőző ruházat-átvizsgálásnak és a testfelület vizuális áttekintésének célja a fogdai rendkívüli események - önkárosítás, támadás, szökés - megelőzése. "Ennek érdekében el kell venni a hónaljba, a lábujjak közé rejtett zsillettet, önakasztásra alkalmas szövetet, fonalat, spárgát, a herezacskók alá rejtett drogot, illetőleg más, fogdában nem tartható szereket, gyógyszereket." A fogdai befogadást megelőző ruházat-átvizsgálás során az előállított személyeket felszólították, hogy a náluk lévő tárgyakat helyezték letétbe, majd őket a ruházat átvizsgálása idejére egy paraván ("lefüggönyözött irodarész") mögé küldték. Itt felszólították őket ruházatuk levetésére, amelynek eredményeként a befogadást végző fogdaőrnek lehetősége volt a személyek ruházatát anélkül átvizsgálni, hogy az előállítottak testéhez hozzáért volna. Ezt követően a fogdaőr megtekintéssel ellenőrizte, hogy az előállított személy visel-e a testén tiltott, támadásra vagy önkárosításra alkalmas tárgyat. A ruházat-átvizsgálást valamennyi személynél, így a panaszos esetében is azonos nemű fogdaőr végezte. A válaszevél tanúsága szerint a 2009. március 15-én, a Gyorskocsi utcai fogdán végrehajtott előállítások körülményeivel kapcsolatosan a BRFK-n belső vizsgálat folyt. Ez megállapította, hogy az említett napon eljáró fogdaőr – megfelelő eligazítás hiányában – az előállításra vonatkozó szabályok helyett a szigorúbb, fogdai befogadásra vonatkozó előírásokat alkalmazta, amikor az előállított személyek levetett ruházatát, ezt követően pedig testfelületét is átvizsgálta. Ez az intézkedés a vizsgálat megállapítása szerint aránytalan és indokolatlan volt.

Szintén megállapította a vizsgálat, hogy a BRFK Közbiztonsági Szervek Közrendvédelmi Főosztály Fogdaszolgálati Osztály vezetője, – mint a fogvatartásért felelős parancsnok – helytelenül értelmezte a vonatkozó szabályokat, és nem gondoskodott arról, hogy a szabálysértés miatt előállított személyek elhelyezése a megfelelő szabályok, azaz az előállítás előírásai szerint történjen.

A vizsgálat konklúziója szerint "a befogadásra vonatkozó ruházat-átvizsgálási szabályok helytelenül kerültek alkalmazásra, mert előállított személy esetében csak a ruházat átvizsgálása szükséges". A testfelület ruházat nélküli átvizsgálása a fogdába történő befogadaskor alkalmazandó eljárás, és szabálysértés elkövetése miatti előállítás nem minősül sem őrizetbe vételnek, sem szabálysértési őrizetnek.

Mivel a befogadás jog- és szakszerűségéért felelős parancsnok, és a befogadást végző beosztott nem a hatályos jogszabályoknak megfelelően járt el, velük szemben fegyelmi eljárás indult.

A válaszevél tanúsága szerint a panaszos befogadását megelőző orvosi vizsgálatra 2009. március 15-én, 18 óra 20 perckor került sor. A vizsgálatot a BRFK Bűnügyi Szervek

Bűnügyi Technikai Osztály Bűnügyi és Fogdaorvosi Alosztály beosztottja végezte, bűnügyi orvosi vizsgálat megrendelőlap alapján, mely dokumentumot a hivatalvezető csatolt.

A hivatalvezető válaszleveléhez mellékelte az intézkedő r. főörzsőrmester jelentésének két kiegészítését, mivel a Testület a bilincs alkalmazása tekintetében ismételten kérte a hivatalos tájékoztatást.

A hivatalvezető válaszlevele mellé csatolta a panaszos orvosi vizsgálatát elvégző orvos 2009. március 15-én, 18 óra 20 perckor elkészített véleményét. Ennek tartalma szerint a panaszoson friss sérülés nem volt látható, rendőri bántalmazást nem panaszolt és rendőrségi fogdán elhelyezhető állapotban volt.

A panaszossal szemben szabálysértési eljárást indítottak közbiztonságra különösen veszélyes eszközzel kapcsolatos szabálysértés miatt, amelynek során szakértői vizsgálat vált szükségessé, ezért az ügyben szakértő kirendelésére került sor. A szakvélemény szerint a beküldött fekete színű, piros fúvókájú, felirat nélküli gázspray-ben 8,96 gramm tömegű folyadék volt található, és az "nagy valószínűséggel kapszaicin és dihidrokapszaicin hatóanyagot" tartalmazott.

III.

Döntésem alapjául az alábbi tényállást állapítottam meg a fent részletezett bizonyítékok alapján.

A panaszos Budapesten, az V. kerületi Szent István téren, 2009. március 15-én, 17 óra 25 perc körüli időpontban, előzetesen a 64 Vármegye Ifjúsági Mozgalom által a Szent István térre bejelentett rendezvényen kívánt részt venni. A panaszos nem vett részt a rendezvényen, mivel a belépést megelőzően vele szemben foganatosított ruházatátvizsgálás során a kabátja zsebében egy – kapszaicin és dihidrokapszaicin hatóanyagot tartalmazó – gázspray-t találtak, ezért szabálysértési eljárás azonnali lefolytatása érdekében a panaszost előállították a BRFK Gyorskocsi utcai fogdájába. A szállítást végző rendőrök a panaszost megbilincseltek. A gázspray-t a járműbe való beszállás előtt átvételi elismervény ellenében a helyszínen elvették a panaszostól.

A fogdán a panaszost orvosi vizsgálatnak vetették alá, majd ezt követően még egyszer meztelenre vetkőztették.

A panaszos első vetkőztetésére az orvosi vizsgálat keretében, orvos előtt került sor. Ekkor alsóruházatig kellett vetkőznie. Az orvosi vizsgálat kérdés-válasz formájában, érintés nélkül, meg szemléléssel történt. Ezután a nála lévő tárgyakat letétbe helyezték, és ismételt ruházatátvizsgálást hajtottak végre, melynek során az előállított személyt felszólították, hogy a nála lévő tárgyakat helyezze letétbe, majd őt a ruházat átvizsgálása idejére egy paraván ("lefüggönyözött irodarész") mögé küldték. Itt felszólították ruházata levetésére, amelynek eredményeként a befogadást végző fogdaőrnek lehetősége volt a személy ruházatát anélkül átvizsgálni, hogy az előállított testéhez hozzáért volna. Ezt követően a fogdaőr megtekintéssel ellenőrizte, hogy az előállított személy visel-e a testén tiltott, támadásra vagy önkárosításra alkalmas tárgyat. A ruházat-átvizsgálást valamennyi személynél, így a panaszos esetében is azonos nemű fogdaőr végezte.

A panaszos előállítása 17 óra 25 perctől 20 óra 5 percig tartott, majd meghallgatását követően szabadon engedték.

A panaszos igazoltatása és ruházatának átvizsgálása fokozott ellenőrzés keretében, jogszerűen történt¹.

A panaszos előállítása tekintetében² megállapítható, hogy az jogszerű volt, mert az intézkedés során a panaszosnál talált vegyi eszköz megalapozta a szabálysértés gyanúját³, és tárgyi bizonyítási eszköz birtokában alappal volt feltételezhető, hogy a szabálysértési eljárás azonnal lefolytatható. Nem tették jogtalanná az e jogalappal foganatosított előállítást a bizonyítási eljárás során felfedett azon tények, amelyek miatt további bizonyítási eszközök beszerzésének, és az eljárás határidejének meghosszabbítása vált szükségessé, így az eljárás azonnali lefolytatásának lehetősége később meghiúsult. Az előállítás időtartama sem a törvény által órában meghatározott, sem az eljáráshoz szükséges időtartamot nem haladta túl, ezért az arányos is volt⁴.

A panaszosnak a szállítás, valamint az előállító helyiségben történő elhelyezés időtartamára való megbilincselése, és egyes személyes tárgyainak – az előállítás idejére történő – elvétele jogszerű volt⁵. Az őrzés biztonságossága objektív tényezők alapján – így a

¹ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 30. § (1)-(3) bekezdései szerint a Rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítása, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazolhatja.

A Rendőrség e cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

A Rendőrség a rendezvény, az esemény, továbbá a közlekedés biztonságát, a közterület rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott területre belépők és az ott tartózkodók ruházatát és járművét átvizsgálhatja, illetőleg az üzemeltető által előírt feltételek megtartását ellenőrizheti, a közbiztonságra veszélyt jelentő anyagokat, eszközöket lefoglalhatja, illetőleg azoknak a rendezvény, esemény helyszínére való bevitelét megtilthatja.

² A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (2) f) pontja szerint a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

³ A közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló 175/2003. (X. 28.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdése, valamint (2) bekezdés d) pontja, illetve mellékletének d) pontja szerint jogszabály eltérő rendelkezése hiányában tilos a közbiztonságra különösen veszélyes eszközt közterületen, nyilvános helyen – ideértve az ott lévő járművek belső tereit is –, valamint közforgalmú közlekedési eszközön birtokolni.

Nem vonatkozik a tilalom – egyebek mellett – a pelargonsav-vanillilamid és az olajosgyanta-tartalmú kapszaicin hatóanyagot nem tartalmazó, legfeljebb 20 gramm töltőanyag tömegű gázsprayre, kivéve a közterületen vagy nyilvános helyen szervezett rendezvényeket. A közbiztonságra különösen veszélyes eszköz: – egyebek mellett – az olyan eszköz, melyből a szem és a nyálkahártyák, illetve a bőrfelület ingerlésével támadásra képtelen állapotot előidéző anyag permetezhető ki (gázspray);

Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Kormányrendelet 10. § (1) - (3) bekezdései szerint aki a közbiztonságra különösen veszélyes eszközök birtoklására, szállítására, forgalmazására vonatkozó szabályokat megszegi, ötvenezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható. Azt az eszközt, amelyre e szabálysértést elkövették, el kell kobozni. E szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

⁴ Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (3) bekezdése szerint a Rendőrség az előállítással a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozhatja. Ha az előállítás célja még nem valósult meg, indokolt esetben ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal 4 órával meghosszabbíthatja. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

⁵ A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 18. § (3) bekezdése, valamint a 97. § (1) bekezdés h) pontja, és 48. §-a alapján a fogvatartott jogait csak annyiban lehet korlátozni, amennyiben az a szökés vagy elrejtőzés, a bizonyítási eszközök megváltoztatásának vagy megsemmisítésének megakadályozását, újabb bűncselekmény elkövetésének megelőzését, illetőleg az őrzés biztonságát, a fogda rendjének megtartását szolgálja. Az Rtv. alkalmazásában fogvatartott: akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági

megfelelően zárható helyiség, ahová a fogvatartottat elhelyezték stb...–, és nem a fogvatartottnak az intézkedés elején, vagy annak során mutatott, esetleg szóban kifejtett együttműködési szándéka alapján állapítható meg. Jelen esetben az egyszerre nagy számban előállított személyek biztonságos őrzése – így a támadás megakadályozása – másként nem volt biztosítható.

Jogsértő volt a panaszossal szemben alkalmazott azon eljárás, melynek során a panaszt meztelenre vetkőztették, és testét megfigyelve vizsgálták át. Amint azt a BRFK Hivatalának jelentése is részletezi, az említett eljárás miatt az abban részt vett végrehajtó és vezető beosztású rendőrök fegyelmi felelősségét kivizsgálták, a felelősségre vonás megtörtént. A jövőbeni hasonló esetek elkerülése érdekében a BRFK Központi Fogdájára vonatkozó belső norma átdolgozása folyamatban van. Az Rtv. 31. §-ának (1) és (2) bekezdéseiben, valamint a Szabályzat 51. §-ának (3) bekezdésében foglalt egyértelmű rendelkezések szerint a jelen ügyben kizárólag a személyi szabadságában korlátozott személy ruházatának átvizsgálására lett volna lehetőség, motozásra nem.

A panasznak a szabálysértési anyagi és eljárásjogi vonatkozású vizsgálata – azaz annak, hogy a panaszos cselekménye szabálysértés volt-e, illetve indokolt volt-e a szakértő kirendelése – nem képezi a jelen közigazgatási eljárás tárgyát, tekintettel arra, hogy azok kivizsgálására a szabálysértési eljárásban biztosított jogorvoslati jogintézmények (lehetőségek) keretében kerülhet sor.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

IV.

A határozat III. részében, valamint az alább kifejtett indokok alapján – az előállítás indokoltságára, és a kényszerítőeszköz jogalapjára vonatkozó – álláspontom kivételével a Panasztestület állásfoglalásával, és az abban kifejtett – a jelen eljárás tárgyát képező panaszra vonatkozó – indokolással és következtetésekkel minden más tekintetben egyetértek.

határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (őrizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett);

A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy

- a) önkárosításának megakadályozására,
- b) támadásának megakadályozására,
- c) szökésének megakadályozására,
- d) ellenszegülésének megtörésére.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény XII. fejezete;
- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés a) pontja valamint a 109. § (1) és (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 18. § (3) bekezdése, 30. § (1) - (3) bekezdései, 33. § (2) bekezdés *f)* pontja, 48. §-a, 92. § (1) bekezdése, a 93/A § (7) és (9) bekezdései, 97. § (1) bekezdés *h)* pontja;
- A közbiztonságra különösen veszélyes eszközökről szóló 175/2003. (X. 28.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdése, valamint (2) bekezdés *d)* pontja, illetve mellékletének *d)* pontja;
- Az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Kormányrendelet 10. § (1) - (3) bekezdései.

A Rendőrség hatásköre és illetékessége a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdésének, valamint a 93/A. § (7) bekezdésének a rendelkezésein alapul.

Budapest, 2009. október „ „

Dr. Bencze József r. altábornagy